

Ludwik Zamenhof i
esperanto

Spis treści:

1. Ludwik Zamenhof
2. Życiorys
3. Hileizm
4. Język esperanto
5. Historia języka
6. Język współcześnie
7. Upamiętnienie
8. Nagrobek

1. Ludwik Zamenhof

Urodził się 15 grudnia 1859 roku w Białymstoku, a zmarł 14 kwietnia 1917 roku w Warszawie. Polski lekarz okulista żydowskiego pochodzenia, jest twórcą języka Esperanto. Ośmiokrotnie nominowany do Pokojowej Nagrody Nobla.

2. Życiorys

Urodził się w rodzinie żydowskiej w Białymstoku. Jego rodzicami byli Markus i Rozalia z domu Sofer i miał dziesięcioro rodzeństwa. W domu mówiono w języku jidysz, a drugim językiem był rosyjski lub polski.

Dzieciństwo małego Ludwika upłynęło w środowisku wielonarodowościowej społeczności Białegostoku złożonej głównie z Żydów, Polaków, Rosjan i Niemców.

Od jesieni 1869 uczęszczał do miejscowego gimnazjum (obecnie VI Liceum Ogólnokształcące w Białymstoku). Później razem z rodziną przeprowadził się do Warszawy, gdzie Ludwik zaczął uczęszczać do II Gimnazjum. Studiował medycynę w Moskwie. Po zamachu na cara Aleksandra II, z powodu narastającego antysemityzmu wyjechał do Warszawy, gdzie kontynuował studia. Po ukończeniu studiów pracował jako okulista w Warszawie, jednak jego pasją pozostawały języki. 26 lipca 1887 roku po dwóch latach szukania wydawcy, ukazała się rosyjskojęzyczna książka "Język międzynarodowy". Mimo początkowego sceptycyzmu, uprzedzeń, a nawet świadomego sabotowania esperanto przez władze francuskie na rzecz własnego języka, projekt Zamenhofa zaczął zdobywać coraz większą popularność.

3. Hileizm

Oprócz potrzeby rozwiązania problemu wspólnego języka, Zamenhofs martwił podział ludzi z powodów religijnych. W 1901 wydał książkę pt. „Hilelizm jako rozwiązanie kwestii żydowskiej”. Hilelizm zakładał zbliżenie Żydów do wyznawców innych religii. Został on źle przyjęty przez Żydów, ale także esperantystów, traktujących ideę jako prywatną sprawę autora. W 1906 zmodyfikował nieco pogląd na kwestię religii – nowo powstała idea homaranizmu zakładała pełne zjednoczenie wszystkich narodów, istnienie wspólnego języka i religii, a kierowana była początkowo głównie do esperantystów. Zamenhof nie znalazł jednak poparcia na świecie dla swojej idei.

4. Język esperanto

Esperanto, to język, który używany jest jako język pomocniczy, rozpowszechniony na całym świecie. Ludwik Zamenhof opublikował go w 1887, na początku podstawy w książce: "Język międzynarodowy. Przedmowa i podręcznik kompletny." Celem Zamenhofa było stworzenie neutralnego i łatwego do nauki języka, przydatnego do międzynarodowej komunikacji, nie zastępującego jednak innych języków narodowych. Pomimo, że żadne państwo nie uznaje esperanto za swój język urzędowy, jest ono używane przez międzynarodową wspólnotę, której wielkość, według różnych źródeł szacowana jest na od stu tysięcy do dwóch milionów użytkowników.

5. Historia języka

Jego nazwa pochodzi od pseudonimu „Dr Esperanto”, czyli doktor mający nadzieję. Esperanto doczekało się także międzynarodowego uznania, w postaci dwóch rezolucji UNESCO, a także wsparcia ze strony znanych osobistości życia publicznego. Język esperanto został wpisany na krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Współcześnie używa się tego języka w podróży, korespondencji, podczas międzynarodowych spotkań, kongresów, dyskusji naukowych (np. w działalności Międzynarodowej Akademii Nauk San Marino), tworzenia oryginalnej literatury oraz jej tłumaczenia, w muzyce, teatrze, kinie, reportażu internetowym i mediach prasowych oraz do tworzenia audycji radiowych i telewizyjnych.

6. Język współcześnie

Współcześnie Esperanto jest językiem z tysiącami użytkowników na całym świecie, a dla około tysiąca z nich jest językiem rodzimym. Esperantyści zrzeszają się w stowarzyszeniach krajowych oraz stowarzyszeniach grupujących ich na światopoglądy, hobby, religie, zawody itd. Informacje o takich stowarzyszeniach udostępnia Światowy Związek Esperantystów. Języka tego można uczyć się w niektórych szkołach wyższych, takich jak np. Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu.

7. Upamiętnienie

Dla upamiętnienia, 15 grudnia obchodzony jest jako Dzień Ludwika Zamenhofa, a na całym świecie istnieją setki obiektów nazwanych esperanto i jego imieniem - w tym dwie planetoidy pomiędzy Jowiszem a Marsem. W Białymstoku znajduje się również Centrum im. Ludwika Zamenhofa, jego 2 pomniki oraz Uniwersytecki Dziecięcy Szpital Kliniczny nazwany jego imieniem.

8. Nagrobek

W 1922 roku odbył się konkurs na projekt nagrobka Zamenhofa dla rzeźbiarzy z Polski. Wygranym został Mieczysław Lubelski. Pomnik wykonano w Szkocji, po czym przewieziono go statkiem do Gdyni, a stamtąd pociągiem do Warszawy. Odślonięcie planowano zorganizować w dziewiątą rocznicę śmierci Zamenhofa, ale na prośbę rodziny przesunięto je na 18 kwietnia 1926 roku.

Koniec

Prezentacje wykonały: Weronika Szturgiewicz, Julia Borowska,
Magdalena Kadłubowska, Natalia Malinowska i Julia Stankiewicz z
klasy 1H

Źródła fotografii:

1. https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcSsNcjBeqUI6yjpO__1T-APWpIWQIU-xlM5Uw&usqp=CAU
2. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a4/Dom_Zamenhofa_Bialystok.jpg
3. https://biografia24.pl/wp-content/uploads/2021/05/Zamenhof_portreto-scaled.jpg
4. -
5. -
6. -
7. -
8. -
9. -
10. https://tvn24.pl/tvnmeteo/najnowsze/cdn-zdjecie-oekqde-planetoida-zdjecie-pogladowe-5727426/alternates/LANDSCAPE_840
11. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/be/Monumento_al_juna_LLZ_01.jpg
11. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/27/Ludwik_Zamenhof_%28Bia%C5%82ystok%29.JPG
12. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6a/Gr%C3%B3b_Ludwika_Zamenhofa_na_cmentarzu_%C5%BCydowskim_w_Warszawie_2017.jpg
13. <https://podlaskie.tv/wp-content/uploads/2018/11/chanajki01.jpg>
13. https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcRaFPee3jBAEe2niooVzNlLnFhX5ARlJrRsFfWKvkMTM8XL9EkRU81NtwuVkXkXrj4a_L4&usqp=CAU